

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

# مستطابق

خطار :

مسلكيزه موافق آثار جديده مع المنوويه  
قبول اولونور  
درج ابدیه بن آثار اعاده اولونور

دیس، فلسفہ، علوم، حقوق، ادبیات و سیاسیات و بالخاصہ کرک سیاسی و کرک اجتماعی و مدنی احوال و مشورہ اسلام و دین بحث ایدر و هفته در نشر انور.

آبونه بدلی

سنه لکی

التي آتلی

غروش

روبله

فرانق

۸۰

۶۰۵

۱۷

ممالک عثمانیه ایچون

» روسیه

» سائر ممالک اجنبیه

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ باره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلتیر

عدد : ۹۲

۱ جمادی الآخر ۳۲۸ پنجشنبه ۲۷ مایس ۳۲۶

دردنجی جلد

## نفسیه شریف

انوار تدان

تفسیر

بسم الله الرحمن الرحيم

سورده فرقانیه نك اوائلنده واقع بسمله لرده اختلاف اولمشدر :  
مكه و كوفه قراء وفقهاسی وابن مبارك رحمهم الله حضراتی اوائل  
سورده واقع بسمله لرك [ براءة ] سورده سندن ماعدا كرك سورده فاتحه  
و كرك دیگر هر سورده دن بر جزء اوله رق قرآن اولدیغنه قائل اولدیلر.  
مدینه و بصره و شام قراء وفقهاسی و امام مالك و امام اوزاعی رحمهم الله  
حضراتی آنلرك قرآن اولدیغنه ذاهب اولدیار . امام اعظم رحمه الله  
كوفه لی اولوب كوفه فقهاسی اوائل سورده بسمله لرك قرآن اولدیغنه  
قائل اولدیلر حالده امام مشارالیهك بو خصوصده نفیاً و اثباتاً برشی  
دیماش اولمسه نظراً آنك عننده او بسمله لرك قرآنندن اولمدینی  
حقنده بعضیلرنجه ظن حاصل اولمش و قدما حقیقیه یه كورده بو  
بسمله لرك قرآنندن اولمدینی شهرت بولمش ایسه ده متأخرین حقیقیه نك  
بیانلری اوزره صحیح اولان بودر كه سور فرقانیه نك اوائلنده واقع  
بسمله لرك مذهب حقیقیه ده دخی قرآننددر . و فقط اوائلنده بولندینی  
سورده لردن بر آیت اولموب بلکه سورده لرك یئنی فصل و كندوسیه  
تبرك ایچون اوائل سورده مكرر اوله رق نازل اولمش آیت قنده در .  
قنده : فانك فتحي و ذالك تشدیدیه فرد معناسنه اولان [ قنده ] ك

مؤثی در . آیت قنده نك باشنه آیت دیمكدر . شافعیه عننده دخی  
بو بسمله لرك قرآنندن اولوب فقط آنلرك ذهانجه اوائلنده بولندینی  
سورده لرك هر برندن بر قوله كوره بر آیت تامه و دیگر قوله نظر آ مابعدلر .  
لرنده کی آیت ایله برلكنده بر آیتدر . شو حالده حقیقیه ایله شافعیه  
اره سنده محل خلاف شو اولیوركه اوائل سورده واقع بسمله لرك  
حقیقیه یه كوره قرآنندن بر آیت مستقله اولوب سورده لردن هیچ برینه  
متعلق دكلدر . شافعیه عننده ایسه آنلرك یوز اون اوچ سورده  
قرآنیه دن یوزاون اوچ تام آیت و یا جزء آیتدر . بو مبجسته آرزومند  
تفصیلات اولانلرك كتب اصول ایله مطولات تفاسیر مراجعت ایتسونلر .

بسمله ده کی باء جاره استعانه و علی قول ملاسه ایچوندر . و بدء  
ایدیان ایشه كوره اضمار اولنور بر مخذوفه متعلقدر . بو مقامده  
بدء اولنان شی قرائت و تلاوت اولدیغندن بوکا دلالت ایدر بر لفظ  
اضمار ایدیله چکی جهتله بوراده بسمله نك معناسی : رحمن رحیم اولان  
اللهك اسمی ایله استعانه و یا خود علی وجه التبرك نام الوهیتی ایله ملاسه  
و مخالطه ایدرك قرائت و تلاوت ایدرم دیمكدر . بدء اولنان دیگر  
هر شیده ده اوشیئه دلالت ایدر بر لفظ تقدیر اولنور . و مثلاً برشی  
ینه چکی و یا ایچیله چکی زمان بسمله چكلدكده بوکا دلالت ایدن لفظ  
تقدیر اولنه جنی جهتله اوراد معناسی : رحمن رحیم اولان اللهك  
اسم شریفندن طلب اعانه ایدرك و یا خود نام ربوبیتی ایله تبرك ایدیرك  
اكل و یا شرب ایدرم دیمك اولور . بو مقامده بسمله شریفه ایله  
سورده کریمه آخر سورده قدر عبادت نام جلیل الهی ایله استعانه و تبرك  
طرز و اسلوبی و حمد ربانی و سؤال فضل و کرم صمدانی یوللرینی تعلیم  
و تلقین ایدرك کندولرینی بوجهتله ارشاد ایچون آنلرك لسانندن



حکایه نازل اولمش وحتی بو سبیه مبنی آنفا ذکر ایدلدیکی اوزره سورہ کریمیه [سورہ تعلیم المسئله] دخی دینلمش اولدیغندن بسمله ایچون اضمار اولنان متعلقده بالطبع السنه عباد اوزره اولمغه ذکر اولان معنایه کوره ابتداء سورده طرف الهیدن بسمله ایرادی نصل صحیح اوله بیلور دیه اعتراض وارد اولماز - ق ش .

اسم : اشیایی بری برندن فرق وتمیز ایچون هربرینک ازاسنه وضع اولنان لفظه دینور ، عندالبصرین اسمک اصلی [سمو] ایدی . کثرت استعمالنه مبنی اخرنده کی [واو] حذف ایدلدکن صکره حرکه سی ماقبلنده کی میمه نقل اولدی وساکن اولان [میم] تحریک ایدیلنجه اعتدال حاصل اولق ایچون متحرک بولنان سینک تسکینی لازم کلدی ؛ حالبوکه کلام عربده ساکن ایله ابتدا معناد اولدیغندن کله نك اولنه همزه وصل کتورلدی ، اسم اولدی . بوکا کوره اسمک اشتقاقی علو معناسنه اولان [سمو] دندر . واسمه اسم تسمیه ایدلمسی مسامی انکله حسیض خفسادن اوج ظهور و خلایه اعتسلا ایدلدیکی ایچوندر . اسم لفظنک آخری محذوف اولدیغنه تصغیرینک [سمی] وجعتنک [اسماء] و فعلنک [سمیت] کلسی شهادت ایدر . [اسماء] لفظنک اصلی [اوسام] در ، [سمی] ک اصلی [وسیم] در ، [سمیت] نك اصلی [وسمت] در دیه شو ذکر اولنان مثاللری قلبه حمل ایتک بعیددر . چونکه قلب خلاف قیاس اولدیغندن ضرورت اولمقسزین اکا کیدلر . برده قلب برکله نك جمع تصاریفنده مطرداً جریان ایتیز ، زیرا جمع ایله تصغیر صیغه لری اوزانی اصللرینه ارجاع ایدلدیکندن هیچ برکله بولمازکا او کله جمعنده و تصغیرنده وسائر تصاریفنده اصلنه مخالف قلنسون . عندالکوفین اسم لفظی علامت معناسنه اولان [وسمه] دن مشتقدر . واصلی [وسم] در . واو حذف اولنوب اکا عوض همزه وصل کتورلمشدر . بواشتقاقه نظراً اسمیه اسم دینلمسی مسامسی معرف بر علامت مثابه سنده اولدینی ایچوندر . کوفیونک بو اشتقاقه ذهابلری قلت اعلاله مبنی در . فقط کلام عربده صدری محذوف اولان شی اوزرینه همزه نك دخولی معروف اولدیغندن انلرک بو ذهابی رد اولنش و کله یی نظیری معهود اولمیان بر حاله حمل ایتکدن ایسه کثرت اعلالی ارتکاب ایلک اهورندر دینلمشدر .

اسم ایله لفظ ، و مسمی ایله بانفسها قائم اولان ذوات و اعیان مراد اولورسه اسم بالضروره مسمانک غیریدر ، چونکه لفظ اصوات مقطعه غیر قارندن تألف ایدرک امم و اعصارک اختلافیه مختلف اولور . بانفسها قائم اولان ذوات و اعیان ایسه امم و اعصارک اختلافیه مختلف اولماز . برده بعضاً اولورکه ترادفده و یاخود اسم ایله لقب و کنیه نك بر مسماه اجتماع ایدلدیکی محمله کورلدیکی اوزره ذات واحده دن تعبیرات عیدده ایله تعبیر اولنور ، واحد ایسه متعددک غیریدر . اگر اسم ایله شخص مسما بهک ذات و عینی مراد اولورسه اسم مسمانک عینی اولدینی تعین ایدر ، لکن اسم لفظی بو معناده اشتهار ایتماشدر . [تبارک اسم ربک] نظم جلیلی ایله [سبح اسم ربک] قول کریمده اسمیه تنزیه عطف

ونسبت ایدلمش اولسنه ، نقائصدن منزله اولان ایسه حرف وصوت اولیوب جناب اقدسک ذات علیه سی منزله بولندیغنه مبنی اسم ایله ذات علیه مراد در و بوده اسم لفظنک ذات معناسنده استعمالی مشهر بولندیغنه دلیلدر دینسون ، زیرا حق سبحانه و تعالی حضرتلرینک ذات و صفاتی نقائصدن تنزیه واجب اولدینی کی او ذات و صفات علیه ازاسنه موضوع بولنان الفاضلکده سوء ادبی مشعر حالات و کیفیاتک کافه سندن تنزیهی واجب اولدینی جهتله بویکی قول کریمده اسم ایله لفظ مراددر . و یاخود اسم کله سی مقحمدر . اگر اسم ایله شیخ ابوالحسن الاشعری حضرتلرینک رایجیه اولان صفت مراد ایسه بو معناه اسم شیخ مشارالیه عننده صفتک انقاسی وجه ایله اوچه منقسمدرکه بری مسمانک عینی ، دیکری مسمانک غیری ، بری ده مسمانک نه عینی و نه غیری در . - ق ش .

قارئه قرآنه شروعی حالنده [بسم الله] دیوبده [بالله] دیه باشلامامسی عین ایله تینک بینی فرق ایچوندر ؛ [بالله] قوی قصد عین ایله سولنمش اولمغه محتمل اولدینی کی ذکر اه ایله تین و تبرک ایچون ایراد ایدلمش اولمغه ده احتمالی وارد ، اما [بسم الله] دینجه بونک قصد تین و تبرک ایله ایراد ایدلمش اولدینی تعین ایدر ، چونکه باء قسم انجق یا اسماء اللهین براسم و یا صفات اللهین برصفت اوزرینه داخل ، اولور ، اسم لفظی اوزرینه داخل اولماز - ق ش .

ایشته اسم لفظنک ذکر ایدلمسی یا بوسبیه مبنی در و یاخود بوراده استعانه ایله مقصود اولان معنایی تحقیق و تمیز ایچوندر ، زیرا استعانه بعضاً جناب حقک ذاتندن اولور . بو معناه استعانه بدء اولنان فعلک ایقاع واحداثی اوزرینه معونت طلب ایتمکدر ؛ یعنی اصحابمزدن اولان اصولیون عننده [ما یتکون به العبد من اداء المزمه] دیه تفسیر اولنوبده مُمْکَنَهُ و مُمْسِرَهِیه منقسم بولنان قدرتک افاضه سنی ایسته مکدر که [ایاک نستعین] ایله مطلوب اولان معونت بودر [معونت عون و اعانه معناسنه مصدر در ش] . و بعضاً استعانه حق جل و علا حضرتلرینک اسمندن اولورکه بو معناه استعانه بدء اولنان فعلک شرعاً معتدیه اولمیچون معونت طلب ایلک دیمکدر ، بر فعل نام الهی ایله تصدیق ایدلمکجه البته معدوم منزله سنده اولور . بسمله ایله طلب اولنان معونت بویکنجی معونتدر . ایمدی [بالله] قولمزه لفظ جلاله ایله اسم جلیل مراد اولنورق باء جاریدی ایکنجی استعانه یه و یا تبرک حمل ممکن ایسه ده قول مذکور مطلق اوله رق ذکر اولنمندن و علی الخصوص رحمن رحیم ایله توصیف ایدلمسندن لفظ جلاله دن ذات جلیل مراد اولدینی ظاهر اولسنه کوره [بالله] دن استعانه نك برنجی معناسی تبادر ایدلدیکنه و حالبوکه آنفا ذکر ایدلدیکی اوزره بوراده طلب اولنان معونت بواولدیغنه بناء خلاف مقصده قطعاً احتمال قلیوبده باء جاریدی ایکنجی استعانه و یا تبرک حمل ایلک تعین ایتسون ایچون اسم لفظی ذکر ایتک لابدر . س .

قرآن بزم قدوه ویشوامزدر ، قرآنک [بسم الله الرحمن الرحيم]



## تاریخ اسلامیت

نام مستعارید در وقتور «دوزی» نك تركجیه مترجم رساله

فارسى رويه

- ۱۹ -

مبحث ثانى

## محمد «صلعم» هجرتدن اول

دوقتور دوزى بوسرنامه تحتند بروجہ آتی مقصد اصلیسنه شروع ایتشدرد :

«عنه» اسلامیه کوره محمد «ص.ع» «۵۷۱» سنه میلادیسى نيسان آيتك ۲۰ نجى كوفى طوغمشدر . بوتاريخ صرف اعتباريدرد . بالذات محمد «ص.ع» بييله بلکه ولادتك تاريخ حقیقیسنی اصلا بیامه مشدر . چوجق دنیا به گلزدن اول پدري عبده بر مکه کاروانی ایله سوریه به کیتمشیدی . عودتنده خسته دوشهرک یکریمی بش یاشنده اولدینی حالده مدینه ده وفات ایتدی . برچك اولادینه بویوک بر شی برافادی . بوتون ثروتی بش دوه ! بر قاج قویون ایله بر کوله دن عبارت ایدی که تقریباً ایکی بیک فرائق تشکیل ایدردی .

فامیلیاسنه کلنجه ، مکده بعض مرتبه اعتباره مظهر وحاجه ویرمک ایچون صونخی چکمک حقیقه ، مشهور زمزم قویوسنه مالک ایدی . فقط نه الک زیاده اسیللردن ، نه ده الک زیاده صاحب نفوذ و قدرت اولاندردن دکلدی . متفکلی و محملری پک آز ایدی . اوزمانکه عائله لک قدرت و نفوذینی ایسه بونلرک عدلرینه کوره تقدیر ایتک لازم کلیر . محمد «ص.ع» الی یاشنده اولدینی حالده پک عصبی المزاج و پک حرارتی بر قادی اولدینی آکلاشیلان والدهسی امینه غائب ایتدی . یتیم و اوکسوز چوجوخی بویوک پدري عبدالمطلب یاشه آلدی . عبدالمطلب اونی پک سهویور و بالذات کندی اولدلرندن ده زیاده مظهر اعتنا و حمایه ایدیوردی . ایکی سنه صوکره بویوک پدري ذخی وفات ایدنجه عموچهسی ابو طالبک یاشه کچدی .

ایشته مترجم بی وایه نك بویوک برحاطه ، غایت بیطرفانه اوله رق سردکلام ایتک خصالته توصیف و آثار فاضلانه صاحبی دییه مدح و اطرا ایله صیت فضائی عیوقه چیقارمغه جالشیدینی دوزینک ولادت سنیه ونسب پک رسالتپناهی حقنده ابراز ایلدینکی وقوف و قوللاندینی تعبیرات سخیفه ایله ده ماهیتی تمأ تظاهر ایتکده در .

بالمقایسه مرقومک نه قدر متهاون نه مرتبه بر غرضکار اولدینی اجمالاً آکلاشامق ایچون اولافرانسه لی موسیو «سیدیو» نك بومبحث عالییه دائر کلامنی ترجمه و نقل ایدم ، بعده کتب اسلامیه دن ایجاب ایدن وثائق بیان ایله تحقیق مقام ایلیم .

«عبدالمطلب بن هاشمک — که میلادک ۴۹۷ سنه سنده تولد ایله ۵۲۰ دن ۵۷۹ سنه سنه قدر . مکده حکومت عظمایه محارس [۱] اولوب وطنی حبشیلرک غارت واستیلاسندن [۲] تخلص ایتمشیدی — اوغلی عبده بنی زهره قبیله سنک رئیس جناب وهب (بن عبدمناف) ک کریمه سی آمنه یی تزوج ایتمشیدی . [زفاف وقوعندن صوکره عبده

[۱] عین تعبیر «سیدیو» نکدر .

[۲] بوافاده ایله فیل وقعه مشهوره سنه اشارت ایتشدرد . عبدالمطلبک اووقه اثناسنده ابراز ایتدیکی تدبیر وفداکارلق ایله شان والاری برقات ده اعنلا ایتمشیدی .

قولی ایله افتتاحی اعمال و افعالمزی بوقول ایله افتتاح ایتککیمزه بزى ارشاددر و بونک معناسی اسماء اللهدن براسمی تبرک ویا استعانه طریقیله ذکر ایدرک اعمال و افعالمزی او اسم ایله افتتاح ایتک دیمک اولوب بلکه بوعباره عیناً مطلوبدر .

بوکی تعبیر واستعماللر بتون ائم نزدنده مألوفدر . برکیمسه برایشی کندینه نسبتدن تجرد وانسلاخ ایدر صورتده رحکمدار ویا عظمادن بری ایچون ایشله مک ایستسه بن بوایشی نلنک نامه یاپیورم دیر و او حکمدارک ویا بیوک ذاتک اسمنی ذکر ایدر . بعض دولترک محاکم نظامیه سنده دخی حکمدار اولان ذاتک اول اسمی یاک اولنه رق اجرای احکامه باشلانور . رحمن رحیم اولان اللهک اسمیه ایشه باشلادم دیمک اوایشی آنک امریه و آنک ایچون ایشله رم ، یوقسه بنم ایچون ونم اسم ایله ایشه میورم . تعبیر دیگر ایله باشلادیغ ایش الله ایچوندر ، حظ نفسم ایچون دکلدر دیمکدر . بوراده بروجه ده وار ، اوده باشلادیغ ایشه قدرت جناب حقندرد ، اگر بکا قدرت احسان ایتیه ایدی برشی یاپه ماز ایدم معناسی مراد ایتکدر ، بومعنانک [الرحمن الرحیم] لفظی ایله تمام اولدینی نمایاندر .

حاصل معنی : بن بوایشی اسمم ایله اولمقدن تبری ایدرک مجرد نام یاک الهی ایله ایشلم زیرا بن آندن قوت وعبایت استمداد ایدر ولطف و احسانه امید وار اولورم ، اگر بواولسه بن بوایشه قادر اولوب ده ایشله میز ایدم ، قدرتم اولسه بیله آنک امری و امید فضل و کریمی اولمدنجه ایشه مزدم دیمکدر .

بوقول کریمه ، کرک اسم لفظک و کرک لفظ جلاله نك و کرک رحمن رحیم لفظلرینک معناری مراددر ، قول مذکورده بشقه صورتله تصرفاته قالدشمق نکلف و تمجیددر .

فاتحه شریفه ده بسمله نك معناسی : قرآنده احکام و آیات وسائریه دائر نه کی تقریر اولنورسه جمله سی الله ایچون اولوب اللهدن بشقه هیچ بر فردک آنده بریشی یوقدر دیمکدر — ع .

[اقرأ باسم ربك] نظم جلیلنده اولدینی کی رسم خط بسمله ده کی اسمک الفی تحریر و کتابتده اثبات اولمنسنى اقتضا ایلدیکی حالده الفک تحریر و کتابتدن اسقاط ایدلمش اولسی بسمله نك کثرت استعمالندن ناشی تخفیف ایچوندر ، مع مافیه الفک کتابتدن ترک اولمنسنه بدل بسمله نك [با] سی تطویل ایدلمشدر . بعضیار دیدی که بانک تطویل ایدلمسی الفه عوض و بدل اولدینی ایچون دکل ، بلکه کتاب الهی بیوک حرف ایله افتتاح ایتکی آرزو ایلدکلر ایچوندر . عمر بن عبدالعزیز حضرتلری کاتبلرینه دیر ایدی که کتاب الله تعظیماً وبسمله ده کی اسم ایله مراد اولان اسماء الله معظمه نك جلاتی پیش مطالعه یه آلنه رق اسم شریفک تفخیمنی محافظه بسمله نك باسنی تطویل و حرف سینک اسنانی اظهار و میمنی تدویر ایدک — ق ش .

## برکت زاده اسماعیل حق